

Lehr 1710-99

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJAK.
Előfizetési ár: Egész évre: 6 frt; Félévre; 3 frt;
Negyedre: 1 frt 50 kr. Egy szám ára: 15 kr.
Folyó számla: Erdélyi Bank 2851—2900.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, BELKÖZÉP-UTCZA 11. SZ.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

**A II. évnegyedi előfizetések
mielőbbi beküldését kérjük.**

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Néhány figyelmeztető szó a magyar marha tenyésztése ügyében. <i>Gróf Teleki Arvéd</i> . . .	199
Magyar tej Konstantinápolyban. <i>Ugron Zoltán</i> . . .	200
„Apró jövedelmek.” <i>Dr. Bálint Sándor</i> . . .	201
A legelőről. <i>Nagy Dezső</i>	201

Kisbetebb szakközlemények:

A jó kerti utak. — A mész . . . — Faviasz. — A sorbavetés . . . — Hogyan gátoljuk meg . . — Ojtógalyat . . . — A tehének tejelválasztása. — A zab	202
---	-----

Irodalmi szemle:

Hazai lapokból. <i>T. M.</i>	202
--	-----

Vegyes közlemények

Közgazdaság, üzlet, forgalom	204
--	-----

Hirdetések

Néhány figyelmeztető szó a magyar marha tenyésztése ügyében.

Mai nap az a vevő közönség iránya, hogy legkönnyebben azt veszi, a mi nagy.

Hiába tudjuk mi termelők azt, hogy milyen jó és soká eltartható alma a „gyógyi” — mégis, ha el kell adni, könnyen el tudjuk adni a nagy fehér kalvill-t és az összes nagy alaku almákat, a gyógyi pedig megmarad nekünk saját fogyasztásunkra.

Hiába tudjuk mi azt nagyon jól, hogy a havasi riska tehén egyike a legjobb tejelő fajoknak, — mégis ha valaki tejgazdaságot állít be magának, még ha a havas tövében is, gondolni sem fog arra, hogy riskákat vásároljon be, hanem elmegy és hoz drága pénzen külföldieket. Olyan már a korunk, hogy a mi nem nagy, arra ügyet sem vet a mai vevő. — Hiszen a székely, mikor neki székely tengerit kínálnak részibe való kapálásra, megvetéssel megy tovább s megjegyzi, hogy az „muskotály”, t. i. apró haszontalanság.

Az oláh is csak ilyenformán beszél: alig hoztam be a hatalmas nagy csöví prairie királyné tengeri termelését és már kezdik a részesek kikötöni, hogy mind olyan legyen vetve, mert másképp nem jönnek kapálni.

Ezek után a bécsi mészárosnak, meg az ausztriai és nyugotmagyarországi uradalomnak sem vehetjük olyan rossz néven; ha szemünkre vetik, hogy ős magyar marhánk olyan nagyon könnyű és lassan fejlőd.

Igen természetes, hogy a mai, vértfagylaló módon praktikus világban, a mészáros olyan állatot keres, a mely minél nagyobb legyen, hogy csökkentse az olyan kiadásait, melyek kis vagy nagy marhák egy-egy darabjára egyenlők, továbbá, hogy olyan marhát keres, melyben minél több legyen a hasznavehető, kimérhető rész és minél kevesebb az, a mi hús-árnál alacsonyabb ár mellett értékesíthető csak. Már pedig a mi ősi magyar marhánknak bizony nagyobb százalékot tesz ki a belsejében szabadon felgyülemelő faggyuja, a szarva és bőre: tehát az olyan részek, melyekért a mészáros valamivel kevesebbet kap, mint

a tiszta kimérhető húsert, hasonlatban a nyugati marha részei arányával.

Ezt fejezi ki a hizott marha vételáránál fenálló, élőkilonként több krajczárra menő és a fehér marha hátrányára eső különbség. Itt ugyan meg kell említenem azt, hogy a magyar marha, mikor vágóhidra kerül, $\frac{9}{10}$ -ed részben 8—12 évi igaztatás után lesz csak hizalva és agg korban levágva, míg a nyugati marha az igából már többnyire néhány év multán kinehezdedvén, még igen fiatal korban kerül levágásra, tehát a magyar ökor eladási árába az igában eltöltött idő törlesztési kamata is be van tudva.

Az eladó gazda, feltéve, hogy az ökröt maga használta és hizlalta, nem igen vesztett semmit, mert hiszen azt senki sem állíthatja joggal, hogy különbség ne esnék a hosszabbban dolgozó ökor javára, ha egy ökor 2 évig, a másik pedig 8—12 évig huzza az igát. Viszont azonban mégis kell, hogy a kedve romoljék azon hizlalnak, ki fiatal, soha nem igazott fehér ökröt állít hizóba és azt tapasztalja a hizlalásnál, hogy még így is 1—2 hónappal kell a magyar ökröt tovább bent tartania, mint a nyugatiakat és végül mégis néhány krajczárral olcsóbban értékesül ezen hizott magyar marhák élőkiloja, mint a nyugatiaké.

Ha fehér ökreinket igavonó ökörképen kívánjuk értékesíteni, úgy ezen a téren is igen fokozódott igényekkel találkozunk. Ezelőtt 10—12 évvel még egész könnyen adtam el a 450 kg. súlyú ökröt ausztriai uradalmaimba. Ma már válogatósabbak az osztrákok: megkérdezik az ökrök pontos súlyát egyenként és összesen és végül udvariisan megkérdezik az embert, hogy nem lenne-e szives az állatot még egyszer kinyaralni és még egyszer kitelelni és akkor sovány állapotban 600 kilón felüli súlyban sokkal szivesebben vennék meg, esetleg drágább áron is.

Ezen formulával nyugatmagyarországi ökörvevők részéről is mind gyakrabban találkozom az utóbbi években. Azok, a kik nálunk fehér növendék marhák felnevelésével foglalkoznak, tudják, hogy milyen

Babós és Társai

vaskereskedők

KOLOZSVÁRT,

Belközép-utca 25. sz.

Ajánlják dúsan felszerelt raktáraikat vas, szerszám, gazdasági és konyha felszerelési cikkekben

a legjutányosabb árak mellett.

Ugy a helybeli, valamint a vidéki t. gazdaközönség b. pártfogását kérve, biztosítjuk pontos kiszolgáltatásunkról.

(123. 2—26.)

Babós és Társai.

Nincs többé PERONOSPÓRA.

(92. 6—12.)

Vitrolin.

A legjobb és leghízbiztosabb peronospora elleni szer.

Aránylag olcsóbb, mint bármely más szer, mert kiadóbb, erősebb és teljesen peronospora mentessé teszi a szőlőket, burgonyát, veres szőlőt stb.

Árak: $\frac{1}{2}$ kiló 40 kr., 1 kiló 80 kr., 6 kiló (1 holdnyi területre elegendő) 4 frt 50 kr.

Egyedül kapható: LÁSZLÓ JÓZSEF gyógyszerésznél és vegyészeti laboratóriumában Maros-Ujvárt, Erdély.

— Kolozsavart kapható BURGER FRIGYES gyógyárú kereskedésében. —

nehéz dolog az, sovány állapotban, 600 kgron felüli súlyú fiatal magyar igába való tulkot állítani elő.

Részemről néhány héttel ezelőtt voltam azon helyzetben, hogy egy a nyugoti megyékben gazdálkodó úrnak — ki magyar tulkok nevelése körül fáradozva, 5 éves korukban 378 klós átlagsúly elérését közölte — saját, meglehetősen számú eseteim átlagkép azt hozhattam fel, hogy körülbelül annyi mm. szokott a magyar tulkok élősulya lenni, mint a hány évet betöltöttek, az országszerte szokásos szálas takarmánnyal való táplálást feltételezve.

E szerint — ha 600 kilón felüli súlyt kívánunk tulkaikkal elérni, akkor 6 évet meghaladott korukig kell azokat tartanunk. Ez sok idő és azt hiszem, hogy nagyon kevés gazda van, a ki nyugodt türelemmel szívesen várja be ezen időtartamot, mert, hisz a hány évvel később kerül a legidősebb korosztálya eladásra, annyival több évfolyamot kell istállóval, személyzettel, téli takarmánnyal, legelővel stb.-vel ellátnia, pedig építkezés, cseléd-bérek s minden egyéb csudálatos módon drágulnak egyik évről a másikra.

Mindezen megmásíthatatlan tényekkel szemben azt hiszem, kénytelen-kelletlen is engedni fog hazarészünk gazdaközönsége és igyekezni fog a hazai magyar marha testsúlyát általánosan növelni. E kijelentésemmel nem tartok igényt a jóslási képességre, mert hiszen látjuk, hogy hazarészünk vagyonosabb és értelmesebb kisbirtokossága, minővel különösen a székelyek és szászok lakta némely vidéken találkozunk, már évek óta gyakorolja azon szokást, hogy a rugott borjakat istállón, udvaron, boglyák közt a szérüskertben kényeztetni javaszénával és bőven tartja kásával.

A borju ennél fogva szép sima szőrű lesz és tetszetős gömbölyű idomu és ha egész felnőtt koráig így tartatik, talán jó nagy állattá kinővi magát, de jaj annak a gazdának, ki ezt az állatot azért veszi meg, hogy legelőn töreken nevelje tovább: kényes voltánál fogva gyenge koszon elcsenevész az. Nagyon jól ismeri ezeket a nagyban, extensíven dolgozó erdélyi állatnevelő gazda és óvakodik is megvételektől. Egy másik ilyen példája az általános használatra alkalmatlan módon fejlesztett magyar marhának az az igen nagyszámú tenyészbika, melyet megint a fentemlített kisbirtokosok állandóan istállón és sok kukoriczadarán jó gömbölyű állatokká felnevelnek. Ha ezek aztán az élet rögzös útjára és a falu kopott legelőjére kikerülnek, néhány hónap alatt annyira leromlanak, hogy nem hogy a fedező bika hivatását

betöltenék, hanem a mészárosokhoz kerülve, még 70—80 frtos árban is csak nehezen kelnek el. Ezen fajú esetek vidékemen számosan ismétlődnek, mint a hogy azt járási állatorvosok, állami állattenyésztési felügyelők konkrét esetekben felsorolják. Országszerte súlyosan jelentkező nagy hátrányok ezek, melyek arra indítanak, hogy az állattenyésztő közönség és a magyar marha-fajta érdekében felhívjam azon urak figyelmét, kik a dolog iránt érdeklődnek és a néppel közvetlenül érintkeznek, mint az állami állattenyésztési felügyelők, a közigazgatási tisztviselők, a lelkészek, tanítók és birtokosokét, hogy figyelmeztessék a kistenyésztőket arra, miszerint, ha abrakkal jól tartják ökor- és bika-borjaikat, nagyon helyesen cselekszenek, de hogy ezzel még nincs minden megtéve, hanem következőkre is még elkerülhetlen szükség van; és pedig: hogy az állat legyen természetesen nevelve: tudjon járni. Ahoz pedig, hogy járni tudjon, kell hogy arra való lába legyen. Ilyent istállón, udvaron nem lehet felépíteni, hanem csakis úgy, ha az állat naponta több kilométernyi utat tesz meg, ellenesetben ugyanis sem mint ökor az igában, sem mint bika a tehenek körül, hivatását betölteni nem fogja. Továbbá úgy legyen az állat nevelve, hogy az idő viszontagságainak ne essék könnyen áldozatául, mert a fülledt meleg levegőjü, párás istállóban felnevekedett marha, ha mint ökor izzadtan tér haza a közben kihűlt istállóba, hamar szerez olyan hülést, melytől csak sokára, vagy talán soha meg nem menekszik. Végül legyen az állatok táplálása úgy berendezve, hogy ha kapnak is abraktakarmányt, mégis legyenek úgy szoktatva, hogy ha tengeriszárat tesznek elibök, vagy ha legelőre küldik azokat, így is legyenek képesek kellő táplálékukat megszerezni és úgy ne járjanak, mint az a bizonyos jól nevelt gyerek, a melyik úgy volt szoktatva, hogy otthon mindig tányérról ette volt a szöllőt s aztán, mikor a szülei először kivitték a szőlőhegybe, sirva kérdezte: „Hát már én itt hogy egyem szöllőt, mikor nincsen tányér?”

Gróf Teleki Arvéd.

Magyar tej Konstantinápolyban.

Irta: Ugron Zoltán.

Igazán restellem, hogy a lapok hasábjában csak mint epés kritikus, vagy mint egy vén pessimista jelenek meg, de talán onnan van az utóbbi, hogy igen sok dolgot megpróbálok s az ha nem sikerült, vagy csak félig, be szoktam vallani. Előre is védem magam azon vád ellen, hogy kitartás nélkül kapkodó vagyok, mert bátran állithatom, mit megerősít bárki, ki gazdaságom ismeri, hogy 10 év óta a mit bevezettem a gazdaságba, mai

napig folytatom. Állattenyésztés terén, vetésfordába, gépek használatába, csak ép azt küszöböltem ki, mit a változott viszonyok ép megköveteltek p. o. a kereskedelmi magvak termelésével felhagytam, mióta szeszgyáram azon nyers terményekkel, melyeket ott felhasználok, jobban fizet.

Erdélyben elsők közé tartozom, ki a tejet kezeli, s ha Teleki Arvédot, ki avval felhagyott, nem számítom, az egyetlen, ki azt nem nyersen értékesíti.

Sajnálom, hogy nincs időm a vaj és közönséges sajt, illetve turó általi értékesítést fejtegetnem, de polemia közben az ide vágó tapasztalataim némileg megvilágosodnak.

Most áttérek a tulajdonképeni tárgyra. Székelykereszturi bikavásáron értesültem Pirkner úrtól a tejnek Konstantinápolyba való szállítása tervéről s örömmel üdvözöltem azt, mert nem volt idő (azaz havas szeles volt), s alkalom, hogy a kivihetőségnek utána gondoljak.

Megjegyzem, hogy a székelyudvarhelyi értekezletre nem voltam meghíva.

A terv ez idők szerint és belátható időn keresztül kivihetetlen, mert a minimum 20—30 ezer liter tej naponként, mihez 10 ezer erdélyi tehén,¹⁾ nyugotiból fele szükséges hogy fejős legyen, még pedig nem messze a vasúttól és ott 100 k. m. belül.

Ki állítaná be ezeket és honnan, miből?

Közép és nagy birtokosnak jelenlegi anyaga nagy általánosságba mondva e célra nem használható s nagyot mondok, ha 3 év alatt képesnek hiszek egy néhányat, hogy sajátjából fejlesztve 50 tehénnel kirukkoljon, kell pedig 10 ezer.

Vételhez nincs mód, mert 50 drb jó erdélyi tehénhez minimum 6500 frt kell, de ha csak 500-at akarnánk kiállítani, akkor 50 drb ára felmenne 10 ezer forintra s még akkor is felét 3 év alatt ki kellene mustrálni, mert 20—30% kedvezőbb árak mellett szedtem 100—120 forinttal darabját s $\frac{2}{3}$ -adot mustráltam belőle, azaz $\frac{1}{3}$ vált be.²⁾

Ha nyugotit vesznek, az bővebben tejel s így kevesebb kell, de nem úgy tejel, mint papiroson, azaz intenzívebb viszonyok közt.

Látom például az állami importokat, hol a külföldi példányok még megközelítőleg tejelnek, mint odahaza, de már az itt felnöttek degenerálnak, mi természetes is, mert sem a gondozás, sem az idő viszontagsága elleni oltalom, de főképpen a tápláló bő takarmányt nem bírják megadni neki, mert hisz azt látom, hogy mindent megesznek, de ép az a baj, hogy mindent a mi a majorban található, februárra elfogyasztanak s azután koplalnak.

Mondjuk meg az igazat, a nyugoti marha nem finnyás előszeretettel viseltetik a gumónövények iránt, jól értékesíti az erő takarmányokat, de nem szereti a sovány legelőt, hol táplálékáért sokat kell hogy járjon, s idegenkedik a sovány takarmánytól, meg a szalmától.

Innen van, hogy ha 60—70 erdélyi drb közt van kettő-három nyugoti az igen jól néz ki, mert megeszi a trágya nyomán nőt füvet meg a vad vizes helyen tenyésző kórókat té-

¹⁾ Kevesebbtől is kitelnék talán ennyi.

²⁾ Ismerünk vevőket, a kik sokkal olcsóbban szedtek össze m. erdélyi teheneket és a selejtezés a 6%-ot nem haladta túl. Szerk.

Arankamentes, államilag ólomzárólt lóheremag

55 frt tól kezdve **HALDEK** magnagykereskedésében,

József főherceg Ő cs. és kir. Fensége udvari szállítójánál

Budapest, Károly-körút 9.

(126. 3-X.)

A jól beérett tilsi sajtnek likacsosnak kell lenni. A lyukak egyenetlenek és kisebbek legyenek mint a emmenthali sajtnek, azonfelül a sajt szélén épen úgy forduljanak elő, mint a sajt belsejében.

Dr. Eichloss szerint 100 kiló tej után a sajtermény, érett sajtot véve fel, 8-30 kiló; a mi igen szép eredmény, különösen, ha a sajt és az 1 kiló tej 7-8 kr. átlagos árát hasonlítjuk össze.

A „Gazdasági Lapok“ (Április hó 2.) czukortermelésünket közlő érdeklő cikksorozatát folytatja »szemléjében«, melyből adjuk az előbbieket kiegészítő következő sorokat: Anglia nem akar engedni az indiai czukorpotvám kérdésében. Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszternek abbéli nyilatkozatát, hogy az indiai retorziós vám sérti a legtöbb kedvezményt biztosító szerződést, szó tárgyává tették az angol parlamentben is, a hol Brodrick államtitkár oda nyilatkozott, hogy a brit kormány nem hajlandó kormányunk nézetét elfogadni. Ezen álláspont arra utalt bennünket, hogy alapos tanulmány tárgyává tegyük az osztrák és magyar országok viszonyát a brit birodalommal. Az a nézetünk, hogy kereskedelmi mérlegünk passivitásának és sok mindenféle agrár bajainknak szülő oka Angliának ránk nézve sérelmes kereskedelmi politikája, a mely istápolást az osztrákok önzésében nyer. Bizunk benne, hogy most végre kinyílik közgazdaszaink szeme és be fogják látni azt, hogy immár elviselhetetlen az a járom, melybe minket Anglia világoralma hajt. Anglia két élő kardot suhogtatott meg, a mely jobban fog hátrafelé vágni, mint előre. Örömmel vesszük tudomásul, hogy külügyi kormányunk erélyesen tiltakozott az angol kormánytól a surtaxe ellen.

»Dohánytrágyázási kísérletek« czim alatt Sebestyén Arthur tollából a »G. L.« ugyan e száma ad egy cikket, melyet alábbiakban ismertetünk: S. A. közleménye reflexió kíván lenni Kerpely Kálmán hasonló czimű cikkére, mely a »Kísérletügyi közlemények« cz. folyóirat f. évi I. számú füzetében jelent meg. Kerpely cikkének anyaga az orsz. m. kir. dohánytermelési kísérleti állomáson elért eredményekből van merítve, a konklúziója pedig az, hogy leghelyesebb, ha a dohányt »martellin« műtrágyával kezeljük.

Sebestyén ama nézetének ad kifejezést, hogy a dohánytermelésnél egyelőre nem tulajdonítható nagy fontosság semmiféle műtrágyázásnak, sőt ettől számos esetben óvakodnia kell a gazdának; a mit következőkben okol meg: Rendszerint gazdaságunk kiterjedéséhez mérten csekély a dohánytermelésre fordított terület, — mely különben is talajunk legjavából van kiválogatva — s ennek trágyázását istálló trágyával is meggyőzi minden gazda. Ellenvetésül felhozzák azt, hogy az istállótrágya közvetlenül okozója dohányunk rossz minőségének. Ezt meg tudná ugyan czáfolni, de épen ebből indul ki az a második ok, mely fennebb vázolt meggyőződéséhez vezet: a dohánybevétele körül nálunk országsszerű szokásos, egyöntetű eljárási mód. Még nem volt alkalma olyan dohánytermelővel találkozni, a ki nem tapasztalta, hogyan szoktak a dohánybevétele körül — káknál is csomót keresni. Azok a jó urak, a kik hivatalos kötelességből nyomják le a dohány klassisát, erről nem tehetnek, ez már a mi dohánypolitikánk helytelenségén alapszik.

A míg nálunk nem érvényesül a dohánybevétele körül az az irány, hogy a jó klassisu dohányt elismerjék s megfizessék, addig nem érdemes a dohány jobb minőségének elérése kedvéért a nem is »feltétlen bizonyossággal« ható műtrágyákkal megdrágítani a termelést. Trágyázzunk istálló trágyával s inkább adjunk a kalászosokat termő földeknek a tőlük elvont istállótrágya helyett egy kis szuperfoszfátot.

Czikkiró nem ellensége a műtrágyázásnak, de minden esetben jól megfontolja az ajánlott különféle műtrágyák értékét, mielőtt használatba venné s a legnagyobb mértékletességet ajánlja gazdatársainak is. Szerinte K. tanár, mint a dohányterm. kísérleti állomás vezetője, közvetlen hatásokat figyel ugyan meg, de nincs érzéke az iránt, hogy kijelentéseinek megtétele előtt bizonyos finansiális és nemzetgazdasági érdekeket is egybevessen. A »martellin«-ról tett kijelentéseit e műtrágya kizárólagos árusítója a m. kir. dohánybevétele hivatalok szives támogatása mellett 100 ezer példányban is terjeszti s így Kerpely szavai nagy hatással kell hogy legyenek a termelőkre, pedig kísérleteinek nagy hiányai vannak.

A tett kísérletek Sebestyén szerint egyoldalúak, még pedig azért, mert kísérletei csupán csak a »martellin« hatásának kiderítésére vonatkoztak. A kísérletek így voltak összeállítva: 1. Trágyázatlan dohány. 2. Martellines. 3. Martellin — szuperfoszfátos. 4. Martellin — thomassalakos. Az eredmény az volt, hogy: 1. a Martellin szuperfoszfátos mindenikkel szemben legtöbbet eredményezett. 2. A thomassalak egyáltalán nem érvényesült.

De nem tette meg a következő kísérleteket: 1. Trágyázatlan. 2. Martellines. 3. Kénsavaskalizott. 4. Szénsavaskalizott. 5. Szuperfoszfát + martellin. 6. Szuperf. + kéns. káli. 7. Szuperf. + széns. káli. 8. Thomassalak + martellin. 9. Thomass. + kénsavas káli. 10. Thomass. + széns. káli. Sőt még ezek mellé istállótrágya és a 3-féle káli adagolásával is kísérletet kellett volna tenni.

Nem csak dohánykísérleti állomás, hanem a termelőket is kellett volna felszólítani arra, hogy ilyen részletes kísérletet tegyenek. Összehasonlító kísérletek hiányában Kerpely egyoldalú munkát végzett s amaz állítása, hogy a »martellin« czéjának legjobban megfelel, mit sem bizonyít.

A kérdés finansiális részeit illetőleg, következőket írja: A martellinben van 25-93% kovásvhoz kötött kálium és 1-17% kénsavas kálium, minthogy pedig nálunk a gyárak vasút állomásig szállítva, akár kén, akár kénsavas káli alakjában 28 kr-ért adnak 1% kálit, ebből következik, hogy a »martellin« vegyi tartalma nem ér többet q.-ként cca. 7-40 frtot, míg annak kizárólagos árusítója q.-ként 17 frton árusítja. Mivel pedig Kerpely holdanként 2 q. »martellin« alkalmazását ajánlja, csekély 34 frttal akarja emelni termelési költségeinket. Nincs okunk tehát külföldről hozni be a »martellint«, mikor ugyanezt a műtrágyát, a mely nem egyéb, mint kovásvavas káli, itthon olcsóbban bevásárolhatja a ki épen használni akarná. Ajánlja, hogy gazdáink tegyenek összehasonlító kísérleteket, hogy derüljön ki, vajjon megfelel-e a »martellin« annak a reklámozott hírnévnek, melynek segítségével annyi pénzünket viszik a külföldre s hogy vajjon jobb-e a külföldi káli, mint a hazai?

A »Köztelek.« (Április hó 1.) Monostori Károly tollából minket erdélyrészi gazdákat

közelebről is érdeklő cikket közöl: »Gyorsan fejlődő darvas magyar marhák« cz. alatt melyben Sperker Ferencz udvarhelymegyei földbirtokos általános dicsért és már feltűnő eredményeket elért tenyésztését ismerteti. A terjedelmes közleményt rövid kivonatban itt adjuk.

Az 1896. évi ezredéves kiállításon a jury egyik hazai szarvasmarha tenyésztőnként aranyéremmel tüntette ki és jelezte: »hogy a gyorsabb fejlődés és hizodalmasság okaért« adja, olyan érdemért tehát, a melylyel ezen a kiállításon senki sem dicsekedhetett. Sperker volt ezen új jellegű magyar marhák előállítója s e téren már követője is akadt Teleki Árvéd grófban.

A tenyésztés 1879-ben alapított a gróf Teleki Kamillo-féle kis-teremei hírneves gulyából eredő s részben kisebb tenyésztők, sőt bevásárolt tehennel, melyekre első sorban egy balavásári (Maros-Torda) tenyésztőből származott bika alkalmaztatott. Később a mezőhegyesi és a kolozsvári állami tenyésztetkből származó bikák lettek apaállatokul beállítva végre 1896-tól kezdve saját nevelésű Sobri nevű bikáját alkalmazza a tenyésztő, az egyöntetűség és a jelleg általánosítása céljából. E bika jelenleg 5 éves és 917 kilót nyom s már két kiállításon nyert első aranyéremet.

A tenyésztés főcélja lehető gyorsan nagy testsúlyra vergődő borjak, kivált bikák előállítására. E célra a tenyésztőállatok kiválasztásával és fehérjében, foszforsavas mézben gazdag takarmányfélékkel éri el. Sajnálandó körülmény, hogy e tenyésztés mérleg adatokkal nem rendelkezik, csupán csak a kiállításokon lettek az állatok meg mérve. Sperker ökröket nem tart, hanem az összes gazdasági munkákat lovaival és tenyészteteivel végezteti. Tehénésztésében nagy tejelő képességet fejtett ki, pedig oly tehennel, melyek folyton igaztatnak, ama czél mellett, hogy a gyors fejlődés és hizási képesség fokozva emelkedjék, oly érdem, hogy Sperker magyar állatai aligha elmaradnak az erdélyi részekben nevelt bármiféle nyugoti marha mögött. Az üszök 1½ éves korukban felhagatnak s leborjazás utáni hónapokban rendszeren megadják a 10-12 litert. Kolozsvárt több bíráló szemelattára egyik 8½ éves tehén egy fejésre 10 litert adott.

2½ éves korukban az üszök igába fogatnak 3½ éves korukban ellenek először. Télen jó levegőjű istállóban állanak az állatok, e növények szabad kerített helyen, felnöttek lekötve. Nyáron is istállóba vannak a tehének, hogy a munkálatoknál mindig kéznél legyenek, a növények pedig éjjel-nappal szabadon maradnak.

A takarmányozás különösen erőtakarmányokkal lehetőleg szoptatás után azonnal ½ éves koruk betöltéséig legnagyobb bőséggel történik, 1 éves korukig már kimérve. Üszőborjak 2-3 liter, bikaborjak 3-4 liter abrakfélét kapnak fejenként és naponta. Egy éves koruk betöltésétől lellésükig az üszök erőtakarmányt nem kapnak, a bikák azonban 3-4 litert megszakítás nélkül.

Sperker tenyésztésének nagy kedveltségét tüntetik fel a különböző kiállításokon nyert kitüntetések, továbbá a nevelt állatok árai, 2 éves bikáit 300-500-számfeletti teheneit 150-200 frtért adja el s a nagy keresletnek alig képes eleget tenni.

Feltűnő a Sperker-féle állatok háttvonálanak kitűnő egyenlősége a jelentékeny súly és ama tulajdonságuk, hogy még semmiféle

Bányai Sámuel és Fia Erdély legnagyobb női felöltők és szücs-árúk raktára. Kolozsvár, Főter.

Van szerencsénk a n. é. hölgyközönséget értesíteni, hogy a tavaszi idény újdonságai női felöltőkben megérkeztek. Raktárunkat a leghíresebb gyárosoktól a legnagyobb gondnal és figyelemmel válogattuk össze, mely újdonságok megtekintésére a t. vevő közönséget tisztelettel meghívjuk. Moly ellen megvédeni elfogadunk minden néven nevezendő szőrmeárut, bundákat, férfi és női téli kabátokat mérsékelt díjszabás mellett és azok teljes értékéért szavatolunk.

Olcsó kerítések!

Olcsó kerítések!

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerítés-gyára

Budapesten, VIII., Üllői-út 48.

Gyárt és szállit: gép- és kézi-sodronyfonatokat, fűskés-sodronyot, pánthuzalt: erdők, vadaskertek, baromfi-udvarok, gazdasági telkek, kertek, gyümölcsösök, szőlők stb. bekerítésére olcsó árak mellett. Nyaraló-, park- és erkély-rácsokat, valamint csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat vaskeretes sodronyfonat és kovácsolt vasból; ugyszintén diszes virágágy- és gyeperítéseket és favédő-kosarakat. Továbbá: föld- és kavicsrostákat; magtár-ablakrostélyokat; szikrafogókat; gabona-választóhengereket, valamint régi választóhengereknek új sodronyköpennyel való ellátását. Rostaszöveteket és fonatokat szelelő rostákba.

(125. 3-6.)

Arjegyzékek és költségvetések ingyen.

Jutányos és pontos kiszolgálás!

Nöthling Vilmos

magkereskedésében

Budapest

Calvin-tér 9. sz.

szereshetők be a legmegbízhatóbb s legkitünőbb minőségű

gazdasági

kerti vetemény

és virág magvak.

(95. 6 6.)

Arjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Clichéket

árjegyzékek, könyvek, szak- és folyóiratok, katalógusok és hirdetések, valamint minden egyéb nyomtatvány illusztrálásához rajz vagy fénykép után kitünő kivitelben és legolcsóbb áron készít és szállit:

Fischer Lipót

chemigrafikai műintézete

Budapest,

IV., Kossuth Lajos-uteza 15.

az Újvilág-utcával szemben.

Vidéki megrendelések is legnagyobb pontossággal és figyelemmel teljesíttetnek.

(4. 6-X.)

Gyümölcsfák

minden nemei, továbbá rózsza és fenyőfák sok szép válfajban kaphatók

PETROVAY GYÖRGY

immár 31 év óta előnyösen ismert faiskolájában a fák minőségéhez mért méltányos áron

Nagy-Kürüben (Jász-Nagy-Kun-Szolnokmegye).

Arjegyzék bérmentve küldetik.

(100. 6-6.)

Dr WAGNER ÉS TÁRSAI
EGYESÜLT GYÁRAK
MINT BETÉTI TÁRSASÁG.
SZIKVIZGYÁRAK
BERENDEZÉSE ÉS ELLÁTÁSA.
SÖR ÉS BORKIMÉRŐ
KÉSZÜLEKEK.
FÉMONTÓDE
ELEKTRO-GALVANIKUS
FÉMLEMEZELÉSI
INTÉZET.

BUDAPEST
IX. TINÓDY-UTCA 3
(a Gizella malom mögött.)

KÉPES ARJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

FOLYÉKONY SZENSZAV

10% VÉD. SZIKVIZGÓP.

99% ON ÉS 10% BETÉLISIFON

10% VÉD. SÖR ÉS BORKIMÉRŐ KÉSZÜLEKEK

(71. 9-12)

A
Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank
ÁRURAKTÁRAIBAN
ÁLLAMI ÓLOMZÁRRAL ELLÁTOTT
ARANKAMENTES LÓHEREMAG
Kapható 50 vagy 100 kg.-os súlyban.
Fölvilágosítással szívesen szolgál:
AZ ÁRURAKTÁRAK KEZELŐSÉGE
Kolozsvár pályaudvar.
(2. 7-26.)

STOLCZ WINCZE

Kolozsvár főtér 11.

Arany, Ezüst, Ékszer

javitások, átalakítások, valamint minden új

munkák szakszerű előállítása pontosan

eszközöltetik. (127. 3-52.)

Minden

(57. 11-12)

Gaz-

dának, a mezei munkások részére szeszes italok szükségeltetnek. Ezen italokat bár ki, minden készlet nélkül, hideg uton igen olcsón előállíthatja, az én, törvényesen védett, teljesen ár-talmatlan „Likolaimmal.” Arjegyzék és Kézeltő könyv, kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik

VÉRTES LAJOS gyógyszer-tárából, LUGOS 147. sz.

A mödlingi czipőgyár,

mely ország- és világszerte kitünő gyártmányairól híres, elhatározta, hogy lehetővé tegye azon t. vevőknek is a jó czipők vételét, kik eddig „olcsón” vélték venni, midőn rossz csehgyártmányu bazar-czipőket vásároltak, és hogy forgalmát megháromszorozza, folyó márcziustól fogva gyártmányainak legkelendőbb czikkeit

teljesen haszon nélkül

árultatja a helyi piacon és az eddigi ismert árakat

leszállította 20-25%-kal.

Midőn ezen örvendetes hírről a t. vevőközönséget értesíteni szerencsém van, kérem minél tömegesebb szíves sajtát meggyőződést szerezni.

Kolozsvár, Jókai-u. sarkán. (Gr. Rhédey palota.)

Teljes tisztelettel

SOMOGYI D. ERNŐ,

(106. 5-6)

a mödlingi czipőgyár képviselője.

A tisztelt háztulajdonosok figyelmébe.

Egy igen csinos, szakszerűen felszerelt

MINTA-TELEPET

rendeztünk be, a hol is a legjobb és a legszebb

closettek, falimedenczék, mosdók, fürdőszobák, vizeldék, közkutak stb. stb.

teljes működésben bármikor megtekinthetők, és így abban a helyzetben vagyunk, hogy az általunk készített költségvetéseinkben előforduló berendezéseket természetes működésben mutathatjuk be s bárki előre meglátja, hogy berendezéséhez mit kap.

Ezen telepünk létesítésén nem! kiméltünk sem költséget, sem fáradságot, csak hogy a t. háztulajdonosok igényeit minden tekintetben kielégíthessük.

Minta-telepünk megtekintésére szívesen látjuk és kérjük a t. háztulajdonosokat.

Műhely, raktár és minta-felépő kőfalsori szappan-utca 4. és postakert-utca 1.

(Pollák Samu ur házában.)

Iroda 383.

Telefon: Pollák Samu iroda 104.

Clauser Adolf lakása 170.

POLLÁK és CLAUSER

vízvezeték, csatornázás és szivattyú-felszerelési vállalat

(107. 5-5)

Kolozsvárt.

THEK ENDRE zongora-raktára

Kolozsvárt, Unio-utcza 12. sz. a. I. emelet.

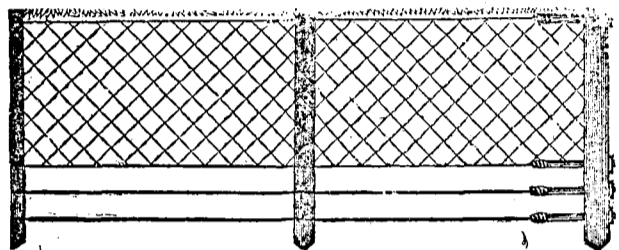
Hangszereim hangszépség dolgában nemcsak utolérlik a külföldi gyártmányokat, de a legújabb találmányok alkalmazása által azokat sok tekintetben fölül is mulják.

Áraim jutányosak, a fizetési feltételek előnyösek.

Képes árjegyzék rendelkezésre áll s kívánatra bárhova megküldetik. Gyártmányaimat a művelt nagyközönség szives figyelmébe ajánlom. (152. 1—12.)

Tisztelettel **THEK ENDRE** budapesti zongoragyáros.

KOLLERICH PÁL ÉS FIAI

(137. 2—6.)

Csász. és kir. udv. szállítók

első m. sodronyszövet-, fonat- és szitaáru-gyára,
Budapest, IV., Ferenc József rakpart 21. sz.

GÉP-SODRONY-FONATOK

kertek, erdők, tyukudvarok, vadaskertek, gazdasági telepek, ménesek stb. stb. bekerítésére. Továbbá acél tüskés kerítés sodrony.

Képes árjegyzék és költségelőirányzatok ingyen és bérmentve.

A

„FÖLDBIRTOKOS MAGYARORSZÁG“

(91. 6—12) kiadóhivatala

BUDAPEST, VIII. Üllői-út 6. szám

által mindennemű jelzálogkölcsönök
— a legújabb módok szerint —
teljes sikerrel gyorsan eszközöltetnek.

Ajánlatokkal, prospectusokkal, felvilágosítással készséggel szolgálunk.

Az építési idény közeledtével tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség figyelmét felhívni a már 12 év óta fennálló

törvényszéki bejegyzett cégü

építési vállalati üzletemre.

Elvállalok ugy helyben, mint vidéken nagy és kisebb új épületek **FELÉPÍTÉSÉT** és mindenféle **JAVÍTÁSI** és **ÁTALAKÍTÁSI** munkálatokat.

Kiválóan előnyös üzleti összeköttetéseimmél fogva a legjutányosabb árakat alkalmazom.

Tervrajzok, költség-számítások elkészítésére, ugyszintén becslések, felmérések és felülvizsgálatok eszközölésére is a legjutányosabb árak mellett vállalkozom.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

Hirschfeld Lajos
építőmester.

(104. 5 6.)

Üzleti iroda: **Külmonostor-utcza 82. szám.**
Távbeszélő-állomás **71. sz.**

HARANGÖNTŐDE.

Alapított 1770-ben.

Andrásovsky Efraim

(Az 1885-iki budapesti orsz. kiáll. jury-tag.)

Több kiállításon első díjat nyert.

Kolozsvárt, kül- és belmagyar-utcza sarkán,
saját házában.

Ajánlja az erdélyi részekben legnagyobb harangöntődjét, harangcsoportok zenészileg felállítását, kerti és utcái szivattyuk, tűzfecskendők, gőz- és vizvezeték, csatornázási vállalat helyben és vidéken gyorsan és pontosan eszközöltetnek. (133. 3—6.)

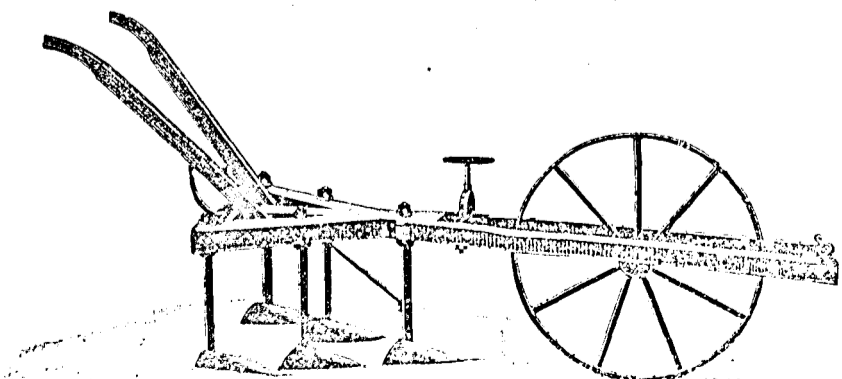
RÁCZ GYÖRGY Jolánföldi szőlőtelepén és kertészetében kapható a

legjobb élősövény Maclura Aurentiaca

nagyon sűrűn bokrosodó és kemény tövisű sövény. Gyökere csemeték 1 éves, 4 forint, válogatott 6 forint 50 kr., ezren alóli vételnél száza 1 forint. 2 éves, hossza 80—110 centiméter ezre 12 frt, száza 2 frt. 3 éves, hossza 1—1 $\frac{1}{3}$ méter, ezre 16 frt, száza 3 frt; továbbá **Gleditsia élősövény** 50—70 centiméter hosszú ezre 5 frt, száza 80 kr. Sokféle legnemesebb **alma, körte, őszi barack és ringlőfák** száza 26—28 frt. **Diófák** darabja 30 kr. **Alma vadoncz** 2 éves ezre 5 frt, száza 80 kr. **Utszéli fák akác 3—4 méter, Eper, Juhar, Égerfa, Tölgylevelű gyertyánfa, Betula, Ribes Aureum jutányos áron** száz és ezer száma. Végre különféle **fás és zöld szőlőajtványok** **Portalis** és **Monticola** alanyon. **Directtermő amerikai gyökere és sima vesszők** **Riparia Portalis** és **Rupestris Monticola** gyökere és sima vesszők és európai gyökere és sima vesszők.

Árjegyzékkel szolgál az (82. 7—7.)

Intézőség, Kula, Bácsmegeye.

Rieger András

első erdélyi gazdasági gépgyár és vasöntője

NAGY-SZEBENBEN (131. 3—4.)

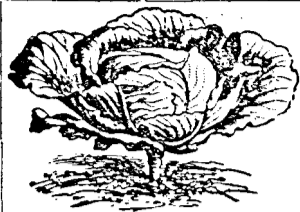
ajánlja elismert és mindenkor első díjakkal kitüntetett készítményeit

szántó és földmívelési eszközök,

Különlegességek,

váltó ekék, réthoronák, kukorica vetőgépek és kapáló ekék (viszonyainknak megfelelően) igen mérsékelt árak mellett.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

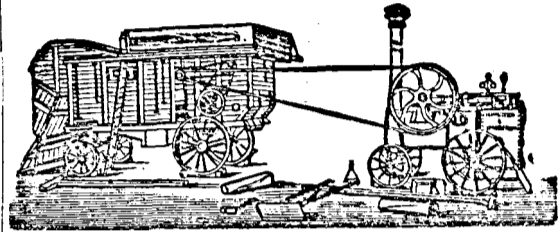

Legjobb
gazdasági, vetemény-
és virágmagvak
kaphatók

TAUFFER FERENCZ utódánál

KOLOZSVÁRT, BELKÖZÉP-UTCZA 5.
(40. 15-26.) Telefon: 201. sz.

Nagy raktár Gazdasági gépekből,
Mc. Cormick-féle kaszáló és aratógépek,
továbbá kerékpárok, villamos csengők és összes
részei, gabona-zsákok stb. stb.

KIS KÉZI VETŐGÉP EGÉSZ
ÚJAN IGEN OLCSON ELADÓ.
CZIM A KIADODAN.

(XXX.)

SIMONFFI ISTVÁN

mezőgazdasági gépgyára, vas- és fémöntődéje
Kolozsvárt, Kültorda-utca 48. sz. Telefon 85. sz

Elfogadok megrendeléseket Gőzgépek, gőszivattyúk, vizikere-
kek, malomszerkezetek, zúzógépek, szíjkorongok, fogaskerekek, köz-
lőtengelyek, csapágyak stb. stb. elkészítésére.

Elvállalok mindenféle gépalkatrészek és gépek kijavítását,
továbbá vasoszlopok, csigalépcsők, balkonytartányok és rácszatok,
sirkerítések és más építészeti vastárgyak leöntését

Készletet tartok vízvezetési és csatornázási kellekekből, u. m.
kútoszlopok, csapszekrények, aknafedelek és víznyelőkből.

Raktáron tartok saját gyártmányaimból: egyes, kettős és
három borzolás ekék és boronák, cséplőgépek, szelölő rosták,
kukorica morzsoló gépek kézi vagy járgányhajtásra, szőlő zúzó,
bor- és alma sajtolókból és több más gépekből, melyeket a n. é.
közönség b. figyelmébe alálanlani van szerencsém. (128. 2-10)

Teljes tisztelettel

Simonffi István.

Kívánatra árjegyzék és költségszámítás bérmentve küldetik.

Magyar tenyészvikák kiválóan fejlettek és edzettek.

Továbbá:

Piros, korán érő tavasz buza
Legkorábbi, bőtermő duppauai zab
Törpe, fehér bokorbab,
Prairie királyné óriás tengeri
Legkorábbi székely tengeri (64. 3--4.)
Alcsuthi piros korai tengeri.

Ötven kilós zsákokban, nagy mennyiségben is kapható

Gróf Teleki Arvédur

drassói uradalmában, u. p. **Koncza.**

Eladó likörgyár

Kolozsvárt.

(149. 1-1)

1832. év óta fennálló Szilágyi Eleonora-féle jó hírnevű LIKÖR PUNCS-
ESZENZIA és RUM GYÁR czéggel és gyártási rendszerrel együtt

szabad kézből eladó.

Értekezhetni Kolozsvárt, belmagyar-utca 22.

ELADÓ

egy két utcára nyílló egy emeletes **ÚJ HÁZ**, 4 évig adómentes.

Kolozsvárt, Trencsintér 13. (fapiacz-sor.)

Ára **33,000** forint,

parkettes szobák, vízvezeték és kanalizáció.

Házbér jövedelem egy évre 2586 frt.

Értekezni lehet:

Bethlen-utca 3. szám alatt.

(99. 6-6.)

SZIVATTYUK MÉRLEGEK

mindennemű házi és nyilvános cé-
lokra, a mezőgazdaság-, építkezés
és iparnál.

A BOWER BARFF-féle

szabadalmazott inoxydálási módszer
szerint

= inoxydált szivattyuk =

rozsdá ellen védve.
(87. 7-26.)

W. GARVENS, Wien,

I. Schwarzenberg-gasse 6.
I., Wallfischgasse 14.

➡ Árjegyzékek ingyen és bérmentve. ➡

legújabb javított rend-
szerű tizedes, százados
és hidmérlegek, fából és vasból,
kereskedelmi, közlekedési, gyári,
mezőgazdasági és ipari célokra

EMBERMÉRLEGEK, MÉRLEGEK

házi használatra

Szivattyu- és gépgyártási
betéti társaság.

MALOM- BERENDEZÉSEKET,

valamint

egyes malomgépeket, vizeskerekeket, turbinákat,
közlőműveket stb. gyárt és szállít

WÖRNER J. ÉS TÁRSA

malomépitészeti gépgyára és vasöntődéje

(102. 5-26.)

Budapesten,

Külső Váci-út 54. szám.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani a *beltorda-utcai róm. kath. Lyceum-épületben levő*

➡ **kárpitos butorraktáromat,** ➡

hol állandóan készletben tartok teljes lakberendezéseket, ugyszintén egyes butordarabok, mint szekrények, heverő diványok, lószőr, afrik- és ruganyos-matraczo-
kat, tükröket és képeket stb. a legolcsóbb árak mellett. — Elvállalok mindennemű kárpitos munkát úgy helyben, mint vidéken. Átalakításokat is izlésesen és
jutányos árban a legújabb rajzok szerint saját műhelyembe készítek. Továbbá a legújabb szerkezetű és összecsukható ággyaléttal — divánok és fautelek s a leg-
újabb tábori ágyakat sodronybetéttel, különösen becses figyelmükbe ajánlva s pártfogásukat kérve, vagyok

(119. 4-12.)

tisztelettel **MAYER GÉZA** műkárpitos és butorraktáros.

Marcinkiewicz Ignác *férfi ruha-szabó*

KOLOZSVÁRT, Belközép-utca 3. szám.

Ajánlja 18 év óta fennálló s a mai kor és divat követelményeinek teljesen megfelelően berendezett

FÉRFI-SZABÓ-ÜZLETÉT.

Raktáron tart nagyon szép hazai, valamint valódi angol, francia és külföldi szövet-ujdonságokat.

Ugy helyi, mint vidéki megrendeléseket szakszerű munkával pontosan és olcsón teljesít.

(150. 1-52.)

Alapított 1869-ben. — Cs. és kir. udv. szállítók.

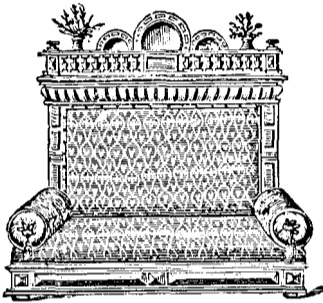
RAKTÁRAK:

KOLOZSVÁRT,
Unió-utca 5.

MAROS VÁSÁRHELYT,
Szentgyörgy-utca 2.

Mestitz Mihály és fiai

Első maros-vásárhelyi bútort- és építészeti asztalos munkák gyára
gőzerőre berendezve, kárpitos és díszítő műhelyek.

A m. kir. államvasutak kolozsvári, aradi, debreczeni, szegedi, zágrábi, miskolci és budapesti üzletvezetőségeinek szállítói.

Nagy raktár saját készítményű fa- és kárpitos bútorkból, függöny és szőnyegekben.

Olcsó árak, szolid munka, pontos kiszolgálás.

Kitűnő minőségű száraz amerikai parkettek jutányos árban.

(138. 2-3)

Fejedelmi vörösbort csakis a híres Carbenet vagy Merlot szőlő adja,

ne mulassza el tehát senki ezen ritka alkalmat és rendeljen, mert ily rendkívül erős és buja növésű 2-3 éves fajtisza, szokványoszerű gyökeres vessző 10 frtéért, sima 3 frt 50 kréért nem mindenkor kapható.

Van továbbá még sima Olasz rizling, Barsi fehér, Furmint, Oporto, Nagy burgundi, Kadarka nemes, ezre 3 frt, Mézes, Ezerjó, Zöld sylvani ezre 3 frt 50 kr., Fehér dinka, Kövi dinka és Szlankamenka 4 frt 50 kr. csomagolás nélkül, jég- és peronospora-mentes, fajtisza.

Szives megrendeléseket kér: (136. 2-3.)

Michl István mintaszőlőtelep-tulajdonos,
Tata-Tóváros.

Sima és gyökeres csemege-vesszőről szóló árjegyzékért tessék hozzám fordulni.

A Carbenet és Merlot szőlővessző teljesen elentáll a filoxerának.

KUT SZIVATTYUK és ÉPÍTÉSI SZIVATTYUK!

Kolozsvári vízvezeték- és csatornázási vállalat

Bányai K. és Társai bejegyzett cég.

Iroda, műhelyek- és raktárak:

KOLOZSVÁR, főté 18. szám. Telefon 324. szám.

Elvállalunk ugy helyben, mint vidéken is, magánházakban, uradalmak és kastélyokban a legújabb modern kivitelben, a legmesszebb menő műszaki berendezéseket, bármily nagyságban, valamint a régebben berendezetteknek a mai korszerinti átalakítását és javítását teljes garantírozás mellett a legolcsóbb árakon.

Létesítünk fürdő-telepeket, egészségügyi berendezéseket a legújabb találmányok szerint, klosetteket fűtés és világítási készüléket, melegvíztelepeket, vizkutatásokat, furatásokat és alagsóvezetékeket a saját rendszerünk szerint.

Készítünk tűzoltó fecskendőket, felszereléseket, szivattyukat, házi és kerti fecskendőket minden alakban és nagyságban.

A legelsőrangú gyárakkal levő előnyös összeköttetéseink folytán a legjutányosabb árak mellett vállalkozunk és szállítunk.

Költségvetés és tervezeteket díjmentesen készítünk ugy a helyi mint a vidéki megbízóinknak.

Kérve kiterjedt vállalatunknak pártfogását és becses megrendelését is.

Kolozsvári vízvezeték és csatornázási vállalat

(143. 2-10.)

Bányai K. és társai

Kolozsvár. főté 18. sz. Telefon 324. szám.

TŰZOLTÓ FECSKENDŐK és FELSZERELÉSEK!

Eladó szőlő-oltványok

és kitűnő

asztali **Ó-** és **Új** hegyi borok

nagy mennyiségben.

Gyökeres oltványok: Bakar piros, Erdei fehér, Bácsó vagy Juhfark, Portugizi, Olasz Rizling, Rajnai Rizling, Ropogós gyöngy, Madeleine Angevine, Madeleine royal ezre 120 frt első osztályu, II-od osztályu 60 frt. Sima zöld oltvány ugyanezen fajokból ezre 80 frt első oszt., II-od osztály 50 frt, mind Rip. Portalis alanyba vannak oltva, kapható nagy mennyiségű Othello sima vessző ezre I. oszt. 10 frt, II. oszt. 6 frt.

Megrendeléseket elfogad:

1 15. 4-10.)

Sándor József Bihar-Diószegen.

Eladó szőlővessző.

az erd. róm. kath. status radnothi uradalmában megrendelhető:

Sima vessző (őszi szedés).

Rajnai Rizling	— 25,500 drb, ezere =	4 frt.
Olasz Rizling	— 500 " " =	4 frt.
Alex. Muskotály	— 10,000 " " =	5 frt.
Croquan muskotály	— 2,500 " " =	6 frt.
Som	— 6,500 " " =	5 frt.
Hazai vegyes	— 10,500 " " =	3 frt.

Gyökeres vessző.

Egy éves.

Rajnai Rizling	— 10,000 drb, ezere =	10 frt.
Alex. Muskotály	— 2,000 " " =	12 frt.
Croquan Muskotály	— 1,000 " " =	14 frt.
Hazai vegyes	— 8,000 " " =	8 frt.

Két éves.

Rajnai Rizling	— 3,000 " " =	14 frt.
Alex. Muskotály	— 6,000 " " =	14 frt.

Megrendelések: „*Uradalmi intézőség Radnoth, Kis-Küküllőmegye*“ ezimen küldendők.

(142. 2-3.)

A LEGJOBB MAGVAK. MAUTHNER ÖDÖN KAPHATÓK

cs. és kir. udvari szállító,

József főherceg Ő cs. és kir. Fensége udvari szállítója, a román király Ő Felsége udvari szállítója, Ferdinánd bolgár fejedelem Ő kir. Fensége udvari szállítója, a szerb király Ő Felsége udvari szállítója, Fülöp szász-coburg-góthai herceg Ő kir. Fensége udvari szállítója

magkereskedésében

BUDAPESTEN, Andrásy-út 23-ik szám.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

(28. 15 - x.)

A ranka-mentes kizárólag erdélyi lóhere és legprimább luczernamag

a kolozs-monostori állami vetőmag vizsgáló
állomás által ólomzárólva a legjutányosabban
beszerezhető:

Klein József és testvére

czégnél

(147. 2-3)

M.-Vásárhelyen.

Mintázott ajánlatok kívánatra küldetnek.

KNUTH KÁROLY

mérnök és gyáros.

Gyár és iroda:

BUDAPEST, VII. ker., Garay-u. 10.

Elvállal: központi-, víz-, lég- és gőzfűtések,
légszesz- és vízvezetékek, csatornázások, szel-
lőztetések, closetek, szivattyúk, vízerőművi
emelőgépek stb., nemkülönben kőszén-, olaj- és
petroleum váladékból nyert gázok értékesítését
célzó készülékek létesítését, városok, indó-
házak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések,
jövedelmi előirányzatok gyorsan
(58. 7-26.) készíttetnek.

Legjobb minőségű kőgyag-
csövek raktáron.

AZ „ADRIAI” Biztosító-Társulat

alapított 1838-ik évben.

* * * (41. 11-12.)

Vagyonbiztonsági tőkéje 42 millió forint.

* * *

A magyarországi igazgatóság intézője:

Br. PODMANICZKY FRIGYES.

* * *

E társulat, mely 60 éves fennállása óta 218
millió frtot fizetett ki károk fejében, biztosít
a legjutányosabb feltételek mellett: tűz- és
robbanási-, valamint jégokozta károk ellen,
továbbá az emberek életére, halál és elérési,
valamint kiházasítási esetekre.

Erdélyrészi vezérképviselőség Kolozsvárt:

SZEKULA ÁKOS, Gr. **TELEKI LÁSZLÓ,**
vezérfelügyelő. vezérképviselőségi tanácsos.

Hirdetmény.

A nagyméltósága m. kir. belügyminiszter
urnak 1897. évi 49851. sz. magas rendelete folytán ez
évi november 15-én a közegészségügyi-hatóság által
kibocsátott felszólításra való figyelmeztetéssel fel-
hívjuk az összes nyilvános helyiségek, nevezetesen:
Irodák, kereskedések, fürdők, szállodák, vendéglők,
kávéházak, pálinkamérések, magánhivatalok, iskolák,
kisdudóvók kórházak, egyesületek tulajdonosait, illetve
igazgatóit, hogy a **tüdőgümőkór** és sok egyéb **beteg-
ségek** tovább fertőzése ellen a védekezés főképp abban
áll, hogy a **tüdőveszes beteg** beszáradt és **szétporlott**
köpete megsemmisíttessék, hogy az a levegőbe, me-
lyet mások beszívják, az élelmi és élvezeti cikkekre,
melyek közfogyasztásra szánják, valamint a közhasz-
nálatban levő tárgyakra ne jusson.

Ezen célra egyesgyedül és kizárólag a valódi
amerikai „Dustless” poroló anyag készült, mely:
megsemmisíti a port és meggátolja a bakterium továbbterjedését.

Tisztítja a levegőt!

Főlöszegessé teszi az öntözést, surolást és kefélet!

Beeresztéseket elfogad és eszközöl úgy helyben
mint vidéken a **Dustless Floor Dressing Co.**

HYGIEIA pormentesítő vállalat erdélyrészi vezér-
képviselősége **Kolozsvárt.**

DIETRICHSTEIN J.

Mátyás király-utca (Trandafir-ház.) Telefon 395.

Vidéki képviselők kerestetnek.

!Óvakodjunk utánzatoktól!

Ó V Á S I

A **Dustless Floor Dressing Co.** Képviseletének

Hygieia pormentesítő vállalat

Kolozsvárt.

Ugy az önök tájékoztatására, valamint rendelő

közönségük és vevőik érdekében indítva érezzük
magunkat kinyilatkoztatni, miszerint az United Staates
of North Amerika területén senkinek sincs meg-
engedve az általunk törvényesen védett „Dustless”
nevet használni.

Az Egyesült Államokban ennél fogva eléggé
védve vagyunk utánzatoknak ezen a néven való ter-
jesztése ellen. Nálunk meg kell légedniük az utánzó-
knak az al, — hogy anyagukat hasonló hangzásu ne-
vek alatt mint; Dustlos, Dustproof, Dustkiller stb.
adják el.

Vevőink bizonyára rövid idő múltán megtalál-
ják a különbséget a valódi és utánzat közt.

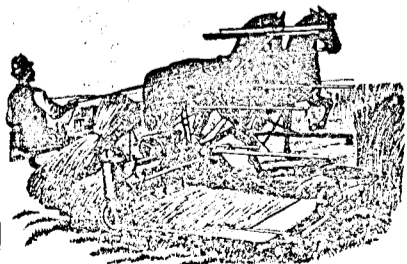
Felhatalmazzuk ezen nyilatkozatunkat tetszésök
szerint nyilvánosságra hozni

Tisztelettel

Dustless Floor Dressing Co.

A. Wellisch, A. Leopold.

(79 8-26)

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 31.

Az **Adriance, Platt és Co.**

new-yorki gyár „Adriance”
világhírű

**kévekövő-, marokrakó-, arató-
és fúkaszaló-gépeinek**

magyarországi kizárólagos képvisellete

Minden, a mezőgazdaság keretébe tartozó szükségletek, mint: **vetőmagvak, műtrágyák, anyagok, szerszámok,
gépek stb.** legjutányosabb beszerzési forrása.

A szövetkezet alapszabályait és havonként kétszer megjelenő „Üzleti Értesítő”-jét bárkinnek ingyen és bérmentve megküldi.

A **V. Vermorel-féle**

villefranchei gyár világhírű

„Éclair”

peronospora-fecskendőinek

(32. 15-26.)

